

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921010432
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6921010432.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka LL.M., a sudcov Mgr. Jána Bednára a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD., v trestnej veci obžalovaného K. J., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, na verejnom zasadnutí dňa 4. októbra 2022, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 0T/101/2021 zo dňa 16.11.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 0T/101/2021 zo dňa 16.11.2021 vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobu jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por.

o d s u d z u j e

obžalovaného K. J., nar. XX.XX.XXXX v W. I., trvale H. XXX, okres W. I.,

podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona za použitia § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šiestich) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. sa výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. sa určuje skúšobná doba v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Ostatné výroky napadnutého rozsudku zostávajú týmto rozhodnutím nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 0T/101/2021 zo dňa 16.11.2021 bol obžalovaný K. J. uznaný za vinného pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 16.09.2021 o 16.00 hodine viedol ako vodič osobné motorové vozidlo značky C. V., zelenej farby, evidenčného čísla W po ceste III. triedy číslo 2708 v smere od obce Z. S. na obec H., kde na suchej, zjazdnej vozovke ovplyvnený alkoholom, narazil do oproti idúceho osobného motorového vozidla, továrenskej značky C. F., evidenčného čísla W následne pokračoval v jazde, a v obci H. pred rodinným domom číslo XX prešiel do protismernej časti vozovky, kde narazil s prednou časťou do svahu, pričom po náraze vozidlo bolo odhodnené späť na vozovku, následne bol vodič vyzvaný v nemocnici Svet Zdravia v Rimavskej Sobote, hliadkou Obvodného oddelenia PZ Rimavská Sobota, aby sa podrobil vyšetreniu na zistenie návykovej látky elektronickým meračom Alcotest 7510 ARMF-0598, pri ktorej mu bola v

čase o 17.03 hodine nameraná hodnota 1,32 miligramu etanolu na liter vydychovaného vzduchu a opakovanou skúškou v čase o 17.18 hodine mu bola nameraná hodnota 1,20 miligramu etanolu na liter vydychovaného vzduchu.

Za to okresný súd obžalovaného K. J. odsúdil podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. s prihliadnutím na ustanovenie § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., na trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s prihliadnutím na ustanovenie § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. obžalovanému uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v trvaní 3 (troch) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie obžalovaný proti výroku o treste, ktoré písomne zdôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Poukázal, že prokurátor okresnej prokuratúry v záverečnej reči, rovnako aj on s obhajcom navrhli, aby súd uložil podmienený trest odňatia slobody. Súd však mal za to, že podmienený trest odňatia slobody dostatočne nezabezpečí ochranu spoločnosti a zároveň ani prvky individuálnej a generálnej prevencie a z tohto dôvodu mu uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov. V tejto súvislosti poukázal, že sa k spáchaniu skutku policajtom priznal ešte v nemocnici v Rimavskej Sobote. Uvedeného skutku sa dopustil z mladíckej nerozvážnosti a je mu to veľmi ľúto čo sa stalo. Svedok poškodený A. I. pri výsluchu potvrdil, že spanikáril a z miesta odišiel, pričom svojim vozidlom zachytil jeho vozidlo. To že spanikáril potvrdzuje aj spolujazdec N. H.. Pred spáchaním predmetného prečinu viedol riadny život. Tak isto aj po spáchaní prečinu sa snaží viesť riadny život a chce sa starať o svoju vlastnú rodinu. Založil si živnosť, aby si mohol zarábať na svoje živobytie a na živobytie blízkych osôb. S družkou, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, čakajú dieťa, ktoré sa má narodiť v mesiaci február 2023 (k tejto okolnosti predložil kópiu tehotenskej knižky), pričom družka je nezamestnaná a preto osobne zabezpečuje aj jej výživu, ktorú v dôsledku výkonu trestu odňatia slobody jej nebude môcť poskytnúť, ani zabezpečiť a po narodení dieťaťa ani dieťaťu. Pri zohľadnení ustanovenia § 34 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby a že v minulosti viedol riadny život a aj v súčasnosti vedie usporiadaný život, má za to, že uloženie podmieneného trestu odňatia slobody, prípadne peňažného trestu alebo trestu povinnej práce za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v trvaní troch rokov bude dostatočne zabezpečená ochrana spoločnosti. Na záver odvolania navrhol, aby odvolací súd zrušil výroky o trestoch a všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce napadnutého rozsudku a rozhodol tak, že mu uloží podmienený trest odňatia slobody v trvaní dvoch mesiacov, prípadne peňažný trest alebo trest povinnej práce za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v trvaní troch rokov. Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že považuje napadnutý rozsudok za zákonný a správny, uložený trest za primeraný a navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že má za to, že na nápravu obžalovaného bude postačovať podmienený trest odňatia slobody, prípadne alternatívne tresty, ako trest povinnej práce alebo peňažný trest. Navrhol, aby odvolací súd rozhodol v súlade s ich písomným návrhom.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 ods. Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b), pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak

by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Krajský súd konštatuje, že obžalovaný K. J. na hlavnom pojednávaní súdu prvého stupňa konanom dňa 16.11.2021 v súlade s ustanovením § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku. Následne samosudca v súlade s ustanovením § 257 ods. 5 Trestného poriadku postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku. Samosudca uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného prijal.

Odvolačný súd v tejto súvislosti pripomína, že výrok o vine (vrátane právnej kvalifikácie), ktorý bol vyhlásený na základe prijatia vyhlásenia obžalovaným podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nie je možné odvolaním napadnúť a v odvolacom konaní vecne preskúmať, keďže podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku, vyhlásenie obžalovaného je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), t. j. z dôvodu zásadného porušenia práv obžalovaného na obhajobu. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku, nezistil chyby odvolaním nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaného odvolania v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. len výrok o uloženom treste.

V súvislosti s ukladaním trestu za spáchaný trestný čin, krajský súd poukazuje na ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona, ktoré ustanovuje účel a zásady ukladania trestov. Okrem represívnej a výchovnej funkcie trestu, kladie dôraz na zásadu humanity, z ktorej vyplýva zákaz neprimeranej sankcie vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam prípadu a pomerom páchatel'a. Za základnú funkciu trestu je možné považovať represívnu (zabránenie v nožnej trestnej činnosti), netreba však zabúdať ani na výchovnú funkciu trestu, či už vo vzťahu k páchatel'ovi trestného činu v podobe individuálnej prevencie, alebo vo vzťahu k ostatným občanom, potenciálnym páchatel'om na generálnu prevenciu. Podľa § 34 ods. 2 Trestného zákona, trest možno ustanoviť len v intenciách zákona a v takej miere ako ustanovuje zákon, v súlade so zásadou zákonnosti. Preto súd pri ukladaní konkrétneho druhu trestu a jeho výmery musí dôsledne zväziť, akým spôsobom bude naplnený účel trestu, a to aj s ohľadom na proporionalitu zásahu do práv páchatel'a. Nevyhnutným definíčným predpokladom primeranosti trestu je zásada individualizácie trestu obsiahnutá v rámci § 34 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona, ktorá nepriamo vyplýva aj z čl. 16 ods. 2 Ústavy SR a čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ako už bolo uvedené požiadavku primeranosti trestu Dohovor priamo nezakotvuje, avšak judikatúra ESLP uplatňuje princíp proporionality vyjadrujúci požiadavku zachovania spravodlivej rovnováhy medzi všeobecnými záujmami spoločnosti a garanciami základných práv jednotlivcov, resp. požiadavku proporionalnosti medzi zásahom do práva a sledovaným cieľom, pričom nevyhnutnosť rešpektovania tohto princípu zdôrazňuje aj pri zásahoch do práv chránených dohovorom majúci podobu trestných sankcií. Trest má byť zároveň aj humánny, vychádzajúci zo zásady humanity treba dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú pre splnenie účelu trestu. Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatel'a nesmie byť uložený mechanicky, bez zväzenia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatel'a. Z požiadavky primeranosti trestu jednoznačne vyplýva zákaz akéhokoľvek exemplárneho trestania. Trestnú represiu je preto nutné uplatňovať len v nevyhnutnej miere.

Na základe rozvedeného odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu dostatočne neprihliadol na všetky zásady významné pre ukladanie trestov a na účel trestu tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 Trestného zákona, čo malo za následok, že uložený nepodmienečný trest odňatia slobody je neprimerane prísny, preto výrok o uloženom treste odňatia slobody zrušil a rozhodol o treste sám.

Pokiaľ ide o ukladanie trestu, odvolací súd v súvislosti s úvahami o druhu a výmere trestu prihliadol na všetky významné skutočnosti, ktoré sú potrebné pre správnu individualizáciu trestu, pričom vychádzal z účelu trestu. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich

okolností. Odvolací súd, tak ako aj súd prvého stupňa prihliadol na dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j) Tr. zák., keďže obžalovaný viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a podľa § 36 písm. l) Tr. zák., pretože sa k trestnej činnosti doznal a trestný čin oľutoval. Príťažujúce okolnosti v zmysle § 37 Tr. zák. odvolací súd u obžalovaného nevzhladol. V prípade obžalovaného K. J. druh a výmera trestu boli stanovené zákonným ustanovením § 289 ods. 1 Tr. zák. umožňujúci mu uložiť trest odňatia slobody až na jeden rok. Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný pod vplyvom alkoholu spôsobil škodovú udalosť, mu krajský súd uložil trest odňatia slobody v polovici trestnej sadzby v trvaní šiestich mesiacov. Na rozdiel od okresného súdu však dospel k záveru, že v prípade obžalovaného sú splnené zákonné podmienky na jeho podmienené odsúdenie podľa § 58 ods. 1 písm. a) Tr. zák. pretože obžalovaný doposiaľ viedol riadny život a taktiež na skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil prečinu, pri ktorom zákonodarca stanovil trest odňatia slobody do jedného roka a táto skutočnosť je odrazom závažnosti konania obžalovaného, teda nejedná sa o typovo závažný trestný čin pri ktorom by bolo nevyhnutné ukladať osobe, ktorá doposiaľ viedla riadny život nepodmienený trest. Z uvedeného preto odvolací súd výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienenčne odložil a podľa § 58 ods. 1 Tr. zák., určil obžalovanému skúšobnú dobu na dva roky.

Pokiaľ ide o výrok, ktorým okresný súd obžalovanému podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke vo výmere 3 rokov, tento zostal týmto rozhodnutím nedotknutý, pretože odvolací v tomto smere nezistil pochybenie, keďže obžalovaný sa v prejednávanom prípade prejavil ako nedisciplinovaný vodič, ktorý závažným spôsobom porušil predpisy na úseku cestnej dopravy.

Odvolací súd má za to, že obžalovanému uložené dva tresty popri sebe, povedú k dosiahnutiu účelu trestu tak, ako to je vyjadrené v ustanovení § 34 Trestného zákona.

S poukazom na zhora rozvedené dôvody senát krajského súdu rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 2:1 (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.